No. 2801 Woensdag 2 December 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Het Brugvraagstuk.

Vorige week heeft de Kamer van Koophandel een nota ontvangen van Z. Excellentie Gouverneur Wouters, welke was opgemaakt door de nieuwe Ingenieur van O. W., de Heer Ir. G. Schoorl betreffende de verbetering van de verbinding der beide oevers van de St. Annabaai.

Hiermee is het oeververbindingvraagstuk voor de zoveelste maal het onderwerp geworden van de publieke belangstelling.

De Geschiedenis.

De huidige brug dagtekent van het jaar 1888.

In die jaren was het havenverkeer in de St. Annabaai niets in vergelijking met dat van tegenwoordig. In drie weken passeerden er toen niet zoveel schepen als nu op een dag. Ook het verkeer over de brug zelf bedroeg niet een tiende van het tegenwoordige. Auto's bestonden er nog niet. Zelfs de rijtuigen waren nog een zeldzaamheid en juist door de brug kwamen in die dagen de rijtuigen meer in trek, omdat het nu mogelijk was geworden zich per rijtuig van de ene oever naar de andere te begeven

De voorwaarde aan de toenmalige concessie verbonden, dat de brug geen belemmering mocht opleveren aan de scheepvaart, vond men ook geen bezwaar. Het leven van toen had nog niet de jacht van tegenwoordig. Tijd had toen op Curaçao nog geen waarde en men vond het wel eens gezellig voor een open brug te moeten wachten om een oceaanstomer onze haven te zien binnenkomen.

Het Curaçao van 1888 was niet te vergelijken met het Curaçao van 1936.

Op 20 November 1882 was men op Curaçao reeds begonnen met Ferryboten, waarvan de onlangs opgeruimde fundamenten van het Restaurant Brion, wat naast de brug in de St. Annabaai stond, de aanlegsteiger was, doch een bevredigende oplossing voor het havenverkeer schenen deze aardige bootjes niet te hebben gegeven en in de Amigoe van 1884 vinden wij een uitvoerig ingezonden stuk, waarin het plan van een schipbrug werd geopperd en toegelicht.

De schrijver van dit stuk was de toenmalige Pastoor van Santa Rosa, Pater H. A. Frie, stichter van het Jongensweeshuis en een technisch zeer goed onderlegd man. De toenmalige Amerikaanse Consul, Mr. L. B. Smith besloot dit plan in uitvoering te nemen en van het Gouvernement concessie daarvoor te verkrijgen. Reeds op 1 Mei 1888 was de brug klaar, maar de plechtige opening werd acht dagen uitgesteld tot de verjaardag van Gouverneur N. van de Brandhoff. Toch werd deze brug niet geopend door de Gouverneur, maar door Mr. Sol. Cohen Henriquez, toen pas als Procureur Generaal aangesteld.

Het volk mocht op die eerste dag gratis de brug over; maar het gevolg was een grote opstopping midden op de brug, toen de menigte van beide zijden tegelijk elkaar in het midden ontmoette.

Door de Concessionaris werd die dag een grote champagnefuif gegeven ten huize van de toenmalige havenmeester Nene de Gorter.

De brug was in twee delen gebouwd op Motet en werd na de voltooiing naar de plaats van zijn bestemming gesleept. Het betonblok waarop de brug draait aan de Otrabandazijde was gemaakt door de Heer van der Meulen.

Nu na bijna 50 jaren en met een vermeerdering van het verkeer zoals men in 1888 niet had kunnen dromen, werkt nog deze schipbrug, al is ze dan ook in de laatste jaren enkele malen grondig verbeterd. En het houdt zeker een eresaluut in aan ontwerpers en uitvoerders van die dagen, dat het laatst verschenen rapport getuigt, dat in de tegenwoordige omstandigheden de beste oplossing is, een nieuwe meer op het moderne landverkeer berekende schipbrug, gecombineerd met een overzetgelegenheid, alleen bestemd voor voetgangers en wielrijders.

Nieuwe plannen.

Er zijn overigens in deze laatste 50 jaren al heel wat oplossingen aan de hand gedaan. Mogelijkheden die, hetzij om andere redenen, reeds a priori verworpen dienen te worden en het rapport Schoorl noemt hier bij name tunnel en hefbrug.

Het tunnelplan, zoals oudere lezers van de Amigoe zich nog zullen herinneren, is dikwijls in de Amigoe verdedigd door de bekende Jan Paul, de schrijver van de „Curaçaosche ditjes en datjes".

De verdere plannen die in de loop der jaren zijn geopperd waren:

Een hoge vaste brug bij het fort Nassau tussen de bergen van Scharlo en Motet.

Een brug van hout op pontons en draaibaar in een stuk gelijk nu.

Een zelfde brug, maar van ijzerconstructie.

Een brug in twee helften openzwaaiend.

Een brug in twee helften openklappend.

Een draaibrug maar niet op pontons.

Een brug bij het Waaigat en dan in bovenstaande constructies.

Vooral in de jaren 1928 en 1929 is de oeverbinding een onderwerp geweest van drukke bespreking in verschillende organisaties en in de pers.

Ook in die dagen heeft zich de Kamer van Koophandel met het probleem bemoeid en in de vergadering van 13 Maart 1929 gaf de havenmeester de Hr. Gauw een nadere uiteenzetting van de plannen van het Bestuur, welke in een depeche van 5 Maart 1929 aan de Kamer waren medegedeeld.

De Heer Gauw deelde daar mede, dat het de bedoeling was een brug van moderne constructie te plaatsen, met het ene einde op de hoek Handelskade — De Ruyterplein, bij de plaats dus, waar door afbraak van het Gran Hotel enz., een open ruimte is ontstaan en met het andere einde rustende op een aan te leggen straat lopende van af het Brionplein, vóór langs de erven aan de Waterkant tot de Red D werf en wel op het einde van die weg. Het verkeer zou van af het Brionplein over die weg moeten gaan en aan de Punda-zijde is het de bedoeling een eenrichtingsverkeer te laten plaats hebben en wel met dien verstande, dat van de brug afkomende voetgangers en voertuigen langs de Handelskade stadwaarts gaan en het verkeer naar de brug toe over het De Ruyterplein plaats heeft. Daarbij zal op de tijden, dat de brug open is, in het verkeer worden voorzien met veerponten, aan de Pundazijde afvarende aan de buitenkant van de voet van de brug en aan de Otrabanda-zijde van het Brionplein.

Op de vraag of de verplaatsing van de brug absoluut nodig is, deelde de Heer Gauw mede, dat de aangewezen plaats die voordelen heeft, dat de brug naar buiten open kan — hetgeen dan ook in de bedoeling ligt, dat zal plaats hebben — en wat speciaal voor naar buiten varende schepen, die de meeste last van de brug ondervinden, van groot gewicht is. Verder komt de brug dan als zij open gaat, geheel op ondiep water te liggen, wat de kansen op aanvaringen zeer vermindert. Verder zal de deining in de haven door verbreding hiervan wel wat meer worden, zodat de brug dan op de aangegeven plaats in kalmer water komt te liggen.

Deze oplossing werd door het Bestuur gedacht als een definitieve.

In de toenmalige Kamer werd er veel voor gevoeld om de brug te laten liggen op de plaats waar zij nu ligt, n.l. in het verlengde van de hoofdverkeersweg en in de nabijheid van verschillende openbare instellingen.

Maar wel was de Kamer het eens met het voorstel van de Heer Ferguson, dat ook als men de brug op de oude plaats legt, men in ieder geval veerponten er bij moet hebben om dienst te doen als de brug open is.

Deze veerboten of ferryboten zijn spoedig daarop ook gekomen.

In December 1928 sprak de Kamer van Koophandel van een grote publieke vergadering om de brugkwestie zo breed mogelijk van alle kanten te doen bezien. En op Woensdag 20 Maart 1929 had deze vergadering plaats in het Kransgebouw. Verschillende sprekers echter trokken zich ten laatste terug, zodat slechts Pater Euwens en de Hr. J. Gorsira het woord voerden, waardoor de bruggenkwestie op deze avond slechts eenzijdig werd belicht. De avond was een desillusie.

Waarom deze drukke besprekingen in de jaren 1928 — 29? Pater Euwens had in die jaren er de aandacht op gevestigd, dat de brugconcessie, die sinds 1900 in handen van de Curçaçao Trading was, op 31 Mei 1930 zou eindigen.

Daarbij had deze gepubliceerd, dat er door een Ingenieur een mooi plan aan de toenmalige Gouverneur was aangeboden, waarop deze laatste niet had willen ingaan met de opmerking, dat hij eerst eens wilde afwachten, wat de tegenwoorconcessionaris doen zou.

De gegronde vrees was er dus, dat het Gouvernement weer even erg in gebreke zou blijven als bij de concessie van de v.d. Brandhoffbrug over het Waaigat. Toen de concessie van deze brug ophield was er nog geen nieuwe en moest het Gouvernement bij de concessionaris een voetval doen en een contract sluiten, waarvan een hoogstaand persoon indertijd aan P. Euwens mededeelde, dat het een model was, hoe een contract **niet** zijn moest. Maar men kon toen niet anders.

En in zover hebben deze besprekingen zeker succes gehad. In 1930 werd de Koningin Emmabrug door het Gouvernement overgenomen voor een zoete prijs; maar we geloven dat de bruggelden in de eerste jaren wel hun rente en aflossing hebben opgebracht.

En toch zullen deze besprekingen ook nog wel ander voordeel hebben gebracht. Er is in die jaren veel studie gemaakt van een bruggenplan.

Noemen we de thans overleden Ir. Gravenstein. We hebben van hem indertijd een plan gezien van een vaste ijzeren brug, hoog over de St. Annabaai in de buurt van Motet. De Firma Dijckerhoff en Widmann, thans Albetam had zelfs meerdere plannen voor een dergelijke brug.

En merkwaardig is nu wel, dat hoewel men in die jaren afwijzend stond tegen een dergelijk plan, thans uit het rapport Schoorl blijkt, dat dit plan heel wat vooruitgang heeft gemaakt.

Het nieuwste plan.

Enkele jaren geleden behoorde het plan van een hoge vaste brug tot de mogelijkheden die om kosten, hetzij om andere redenen a priori dienden verworpen te worden.

Maar in het rapport Schoorl wordt dit project in nadere beschouwing genomen, een hoge vaste burg op ongeveer 800 M. ten Noorden van de bestaande schipbrug gelegen en gecombineerd met een overzetgelegenheid voor personen en rijwielen ter plaatse van de schipbrug.

En in zijn conclusies schrijft Ir. Schoorl:

> Indien blijkt, dat landverkeer en of scheepvaart blijven toenemen en dus de bezwaren groter worden, kan uit den aard van die toename worden bepaald, of volstaan zal kunnen worden met het instellen, naast de schipbrug, van een pontveer bestemd voor voetgangers en een beperkt aantal voertuigen, dan wel of zal moeten worden overgegaan tot de bouw van een vaste brug meer naar het Noorden. Daar ook in dit laatste geval behoefte zal blijven bestaan aan een oeververbinding, niet alleen voor voetgangers en wielrijders, ter plaatse van het Brionplein — Gouvernementsplein — zal de schipbrug daar dan gehandhaafd dienen te blijven.
>
> Wat dit laatste betreft zo schrijft men in de overwegingen die tot deze conclusie hebben geleid, dat daar het afbreken van de in de loop der tijden gegroeide verkeersader grote bezwaren heeft, zal — ook indien later tot de bouw van een hoge vaste brug mocht worden overgegaan — handhaving van de schipbrug zeer zijn aan te bevelen. De daaraan bestede kosten blijven dus ook dan rendabel.

We hebben vroeger reeds een lans gebroken voor dit ontwerp. Een hoge vaste brug met daarnaast een oeververbinding op de plaats waar de huidige schipbrug ligt.

En in de kamer van koophandel was er reeds een voorlopige mening die deze oplossing het ideaalste vond, omdat hierdoor het wachten op de brug, hetgeen uiteraard voor velen een indirect geldverlies is, voorkomen wordt. De vraag rijst echter, wanneer er een vaste, hoge brug komt tussen de beide heuvels van Scharlo en die terzijde van de westwerf of dan niet het centrum van de handel zal worden verplaatst, of dan niet de binnenstad met zijn winkelstraten heeft afgedaan. Verschillende leden menen, dat dit niet het geval zal zijn. Ook in andere steden ziet men dat een eens gegroeid handelscentrum niet meer verlengd wordt, ook al wordt er ergens anders een hoofdverkeers-ader gemaakt.

De voordelen.

De verschillende voordelen, die wij in deze vaste brug bij Motet zien, zijn de volgende.

Voor het huidige verkeer tussen de beide stadshelften, wat maar steeds toeneemt en uitsluitend over de brug verwerkt moet worden is een nieuwe tweede verkeersweg geen luxe.

Maar niet alleen neemt het verkeer toe; ook de havenbeweging. Telkens lezen we van nieuwe tankboten voor Curaçao die op stapel gezet worden en grotere uitbreidingen ook van de C.P.I.M. die natuurlijk een grotere toevoer van olie zullen vragen.. Nu is en blijft de schipbrug een sta in de weg voor de scheepvaart en misschien zou dan ook met de nieuwe vaste brug boven Motet, de schipbrug wel kunnen vervallen en een verkeer met goede ponten alleen voldoende zijn. Temeer ook al, omdat tegenwoordig haast eenieder een auto heeft en dit vehikel in de toekomst nog zal toenemen, zodat de bezwaren om even boven-over te rijden niet zo groot zullen zijn.

Dat ook de Bovenstad Flor de Marie en Seroe Quinta door een grote verkeersader zullen doorsneden worden, zal een groot voordeel zijn. Aan deze hoofdverkeersweg zal gelegenheid zijn voor het bouwen van kantoren en voor stadsuitbreiding over de beide heuvelruggen boven Scharlo en Domi.

Dat de winkelstand bij de binnenstad er door lijden zal, geloven we niet. Voetgangers kunnen een gelegenheid vinden om aan de overzijde te komen in de veerponten en de bezitters van een auto gaan over de Motet-brug.

Te Amsterdam aan de overkant van het IJ met zijn bijna 50.000 inwoners heeft zich nog niet een winkelstraat kunnen vormen en gaat dit hele stadsgedeelte nog steeds met de veerponten over om op Nieuwedijk en Kalverstraat het oude winkelcentrum te gaan winkelen.

Ook in de kamer van Koophandel werd door verschillende leden dan ook zeer terecht de opmerking gemaakt, dat men ook in andere streken ziet, dat een bepaald handelscentrum niet meer verlegd wordt, al komt er ergens anders een verkeersader.

We zien hier de race om de Vanderbiltcup op het Roosevelt-veld in Amerika, juist na de start als de race cars de eerste ronde maken. De Italiaan Nurvoli werd de overwinnaar.

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.

66)

Ik liet mij weer zakken en kroop verder, terwijl ik mij zo nu en dan op mijn ellebogen oprichtte om te kunnen zien.

Manuel bleef, in gesprek met de mannen boven, omhoog kijkend met de fles van Williams in zijn beide handen; hij scheen te trachten het koordje los te maken, waarmee de fles bevestigd was aan het lange touw. De fles hield mijn ogen, mijn denken, mijn wilskracht gevangen. Ik had haar wel dadelijk van hem willen rukken. In mij was op dat ogenblik noch vrees, noch verstand; alleen het verlangen mij van het voorwerp meester te maken. Maar een instinctieve behoedzaamheid voorkwam, dat ik er met geweld op aansprong.

Het losmaken van de knoop ging hem zo gemakkelijk niet af; toch wilde hij klaarblijkelijk niet het groen zijden koord doorsnijden.

Van boven riepen ze hem toe.

„Ik kom dadelijk'„ schreeuwde hij terug, zonder zijn hoofd op te heffen.

Ik was bijna dicht genoeg toegeslopen om de fles te kunnen grijpen. Maar het kwam in 't geheel niet bij mij op, dat ik hem met een enkele sprong naar beneden had kunnen storten. Mijn enige gedachte was, de fles. Hij bestond niet voor me. De met leer beklede kruik was de enige werkelijkheid hier op aarde... Ik was volslagen krankzinnig. Eensklaps stond Manuel van de steen op; ergens was een schot gevallen. Er vielen meer knallende geluiden van geweerschoten over de vlakte. De vaqueros bestookten een buitenpost van de Lugarenos. — Een diepe stem riep: „We worden omsingeld". — En verschillende stemmen begonnen daarop te gillen: „Kom daar weg, Manuel! Kom daar vandaan! Por Dios..."

Hij aarzelde of hij naar boven zou klimmen of in de spelonk duiken. Hij riep iets. Er werd niet geantwoord, maar het gillen en schieten hield plotseling op, alsof de Lugarenos er de brui van hadden gegeven en het hazenpad kozen. Ik werd een soort snikkend geluid gewaar, dat toenemend achter mij vandaan uit de spelonk scheen te komen; maar eensklaps, terwijl Manuel haastig zijn voet ophief om weer over de drempel te stappen, sprong ik razend op om met uitgestrekte handen een uitval te doen naar de fles in zijn vingers.

Ik geloof, dat ik op zinneloze wijze heb gelachen. Iemand lachte er tenminste; en ik herinner mij, dat de glimlach van meerderheid op zijn gezicht overging in een afschuwelijke grijns, die langzaam verdween, terwijl zijn verwonderde ogen, starend naar die uitgemergelde, vervallen verschijning, voor hem oprijzend in de schemering van de gang, tot ontzaglijke grootte schenen te groeien. Hij trok zijn voet terug of hij hem brandde; en wegwankelend van de drempel wierp hij, in een door panische schrik ingegeven opwelling de fles recht in mijn gezicht.

Ik greep ernaar met een schreeuw van triomf, waarvan het onmenselijk geluid mij weer bij zinnen bracht.

„In de naam van God, laat af", riep hij, alsof ik een verschijning was van een andere wereld.

Wat nu plaats greep, gebeurde met onbegrijpelijke snelheid, in minder tijd dan nodig is voor één ademhaling. Hij herkende mij niet. Ik zag z'n vlammende blik vol ongelovige vrees, plotseling veranderen in afgrijzen en wanhoop. Hij had het evenwicht verloren.

Te ver was hij teruggestapt. Hij trachtte zich nog vast te grijpen, maar het was te laat. Nog een ogenblik bleef hij in zijn val hangen; zijn armen sloegen door de lucht, zijn lichaam kronkelde in angstwekkend geworstel. — Eensklaps ging hij slap geheel achterover en, met het zonlicht op zijn naar boven gekeerd gelaat, verdween hij uit het gezicht.

Maar op het laatste ogenblik slaagde hij er in het touw te grijpen. Het eind ervan moest boven heel los op de grond gelegen hebben, want een oogwenk zag ik het in volle lengte hem suizend achterna gaan. Ik drukte de fles woest tegen mijn borst, razend bij de gedachte, dat hij haar nog uit mijn handen zou kunnen rukken; maar tegen het ogenblik dat het touw strak trok, had zijn vallend lichaam zulk 'n snelheid verkregen, dat ik niet de geringste ruk gevoelde toen het groene koord brak.

Ik beken dat tranen, tranen van dankbaarheid, mij over het gelaat stroomden. Mijn ledematen beefden... Maar ik was nu genoeg bij zinnen om niet langer aan me zelf te denken.

„Drink! Drink!..." stamelde ik, Seraphina's hoofd tegen mijn schouder leggend, terwijl de paarden der vaqueros in hete achtervolging, dreunend over de spelonk galoppeerden.

Daarna werd alles stil.

Onze tocht uit de spelonk naar boven was een zaak van onophoudelijke zware arbeid, die een ontzaglijke tijd duurde.

Onze onvaste voeten vertrapten eindelijk de zwarte as der vuren, door de paardenhoeven uiteengevaagd; wij keken naar de ruine van het kamp der Lugarenos, vodden op het platgetreden gras, een paar achtergelaten dekens, een in de schrik weggeworpen musket, een vuile rode gordel, boven op een hoop stokken, een houten emmer van de schoener, en omvergeworpen waterkruiken. Een daarvan was als door een wonder, vol tot de rand, op zijn ronde bodem blijven staan, terwijl al het andere scheen te zijn omvergeworpen, stukgerukt in 't wilde weg verspreid door een woedende windstoot.

Een schavot van palen voor het drogen van stukken vlees was omgeslagen; maar tussen de as van het kamp lagen lappen verschroeid vlees verspreid, met de beenstukken er aan vast, en wij dankten er God voor.

Wij wendden onze ogen van elkaars gezicht af louter uit liefde en uit medelijden voor elkander spraken we niet. Er was geen vreugde in onze ontsnapping, geen verlichting, geen gevoel van vrijheid, Lugarenos en vaqueros, vervolgden en achtervolgers, waren van de hoogvlakte verdwenen zonder enig teken van leven achter te laten. Aan het eind van het ravijn hielden we stil.

Het enige begroetingsgeluid was het boos gemurmel van de beek, neerstortend langs de steenachtige helling aan onze voeten. Wij bogen er overheen om een diepe dronk te doen en ons gezicht te wassen. Seraphina legde haar hoofd op mijn schouder en huiverde.

„Laat ons hier vandaan gaan."

Wij moesten de helling volgen. Aan een andere weg viel niet te denken.

Maar door terug te gaan naar de baai en dan de oever van 't riviertje te volgen, waren wij er zeker van de hacienda te bereiken, wanneer de hoop ons zinkend hart slechts lang genoeg drijvende wilde houden.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

Wel weten we, dat overdrukke verkeersaders hun waarde als winkelstraat verliezen. Dit is b.v. het geval met de Leidse straat in Amsterdam, die door het overdrukke autoverkeer als winkelstraat bijna al haar waarde heeft verloren.

Daarentegen zien we in grote steden als den Haag en Rotterdam, dat grote zaken als de Bijenkorf enz. op betrekkelijk rustige gedeeltes werden gebouwd, maar daar een stand maakten. En zo zullen een grote groep winkels als in onze binnenstad hun stand niet verliezen.

Een grote factor voor deze nieuwe plannen zullen zijn de financiën.

In de Kamer van Koophandel kon men op een vraag daaromtrent nog geen mededelingen doen. We hoorden indertijd een prijs van 2 a 3 millioen.

Aan anderen willen we de beoordeling over de financiële aangelegenheid overlaten.

Echter menen we nog een factor hier naar voren te mogen brengen.

In Nederland is men thans bezig met versnelde bruggenbouw vooral ook ter bestrijding van de werkeloosheid. Zouden wij op deze wijze ook het moederland kunnen helpen, als een contraprestatie voor de millioenen welke in vroeger jaren aan Curaçao zijn bijgepast, een ieder zou dit ten zeerste kunnen appreciëren.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Het is thans in Europa een wapengekletter van belang. De ene mogendheid tegen de andere op. Admiraal Orloff van de Sovjetvloot deelde dezer dagen aan de wereld mee, dat Rusland de grootste vloot der wereld had; een ander bericht uit Rusland maakte melding van 7000 vliegtuigen en 100.000 vliegers.

Duitsland deed mededeling, dat men daar thans een sterker leger had dan toen men in 1914 de wereldoorlog begon.

Japan kondigde aan dat het een leger zou gaan opbouwen dat op een zelfde sterkte stond als Rusland.

In Engeland werd een departement voor voedsel-defensie opgericht; een hele nieuwe term in de huidige wereldconstellatie en welke ten doel heeft leger en burgers in een lange strijd tegen vreemde mogendheden van voedsel te voorzien.

Het is voor — en van sommige mensen jammer, dat er eenmaal een enid moet komen aan hun leven. En hier bedoelen we thans de bekende, ook beruchte Sir Basil Zaharoff, een geheimzinnig persoon zonder afkomst, maar die zich tijdens de wereldoorlog millioenen wist te verschaffen met leveranties van wapenen en leningen, zowel aan centralen als geallieerden. Voor deze man zou het thans weer een mooie tijd geweest zijn om nog meerdere millioenen te maken. Maar hij is te Monte Carlo dezer dagen overleden. Doch anderen zullen wel graag zo'n zaakje voortzetten.

Want er is thans genoeg werk aan de winkel. De mogendheden zijn zich geducht voor een oorlog aan het voorbereiden.

Daarbij tracht men op alle manieren door verdragen met anderen zich nog veiliger te stellen. Zo is er dezer dagen weer een Roemeens-Poolse alliantie voor mekaar gekomen en tracht thans ook Frankrijk met pacten Engeland aan zich te binden. Verder is de Belgische premier van Zeeland naar Londen geweest en heeft daar weten los te krijgen de verklaring dat de Britten in tijd van oorlog militaire steun zullen geven aan België en bovendien zal Engeland nog België voorzien van een lening.

Dergelijke pacten worden nu door de staatslieden maar afgesloten, doch de publieke opinie is daar nog niet immer mee eens. Zo schijnt men in Japan alles behalve ingenomen te zijn met het antibolsjewistische pact, wat met Duitsland gesloten is en ziet men hierin een groter gevaar voor oorlog. Ook Oostenrijk heeft te kennen gegeven in geen geval met Duitsland mee te willen gaan in het Duits-Japanse pact.

En onderwijl woedt in Spanje de burgerkrijg maar verder. Het is wel duidelijk, dat in de laatste weken de Roden grote versterkingen gekregen hebben, want de strijd wordt voor de nationalisten steeds zwaarder en de winst telkens kleiner. Nog steeds is men niet geheel meester van Madrid.

Volgens berichten is de stad thans voor de helft verwoest en telt men alleen onder de burgers 365 doden en 1571 gewonden aan luchtbombardementen.

In Asturië in de omgeving van Oviedo, schijnt de laatste dagen ook een verschrikkelijke veldslag te hebben gewoed. En dan blijven de bommen regenen boven de kuststeden van de Middellandse Zee. Malaga schijnt er erg door geleden te hebben. Daar is het arsenaal in brand geschoten. Te Cartagena zijn drie kruisers onklaar gemaakt en het ergst schijnt 't wel te zijn geweest te Alicante. 5000 families hebben deze stad verlaten en zijn naar het land gevlucht. Hierbij kwam nog een conflict, doordat het afweergeschut der Roden een Frans verkeersvliegtuig troffen, wat daarop een noodlanding maken moest. Gelukkig werd geen enkel persoon hierbij gedood. Enstiger is zeker het feit, dat in Bilbao de Oostenrijkse consul en die van Paraguay zijn gefusilleerd.

We geloven dan ook dat de oude Spaanse regering maar beter had gedaan niet te Geneve te gaan klagen. Binnenkort zal de Volkenbond te Geneve bijeenkomen om deze Spaanse kwestie te bespreken; maar in een vorig overzicht hebben we reeds geschreven dat we er niets anders als kwaad van kunnen verwachten voor de Bond zelf.

Over de Volkenbond gesproken kunnen we verder nog mededelen, dat er op het Congres te Buenos Aires, waar Roosevelt ook tegenwoordig was, stemmen zijn opgenomen, om een aparte Amerikaanse Volkenbond op te richten.

Chili echter heeft zich afwijzend daar tegenover geplaatst.

Een belangrijk bericht in zake de godsdienstkwestie kwam gisteren uit Duitsland.

Kardinaal Faulhaber en Kardinaal Schulte respect. aartsbisschoppen van München en Keulen hebben een onderhoud gehad met Hitler als een voortzetting van het onderhoud wat enkele weken geleden Kardinaal Faulhaber had met hoofd van de Duitse regering.

Daagt het in het Oosten?

BUITENLAND.

Geld wat Stom is
Maakt recht wat Krom is.

Het is in de laatste weken gebleken, dat de leveranciers van de, voor de vrede zo gevaarlijke Duitse oorlogsindustrie, Zweden en Spanje waren, N.B. door de anti-militairistische Sociaal democraten geregeerde landen.

Zweden en Spanje waren het, die de Duitse oorlogsindustriën Krupp en Borsig van het nodige ijzererts voorzagen, voor het vervaardigen van geschut en munitie. Tengevolge echter van de Spaanse burgeroorlog zijn de Spaanse leveranties geheel stop gezet en ook de bestellingen uit Zweden, waren tengevolge van de clearing-moeilijkheden door Zweden voor een groot deel geannuleerd.

Tengevolge van deze staking in de ertsleveringen kwam de Duitse oorlogsindustrie in grote moeilijkheden, zo vertelt de Groene Amsterdammer en het heeft zelfs gedreigd, dat de genoemde bedrijven hun oorlogsproductie moesten stop zetten.

In deze voor het militaire Duitsland hoogste nood, is minister Schacht naar Parijs gegaan om met de Franse regering eens te gaan praten, of Frankrijk niet bereid was Duitsland de noodzakelijke kwanta ijzererts te leveren. En volgens de Groene is dit inderdaad gelukt. Tussen de Duitse minister Schacht en de Franse Bastide is een overeenkomst tot stand gekomen, waaraan de Regering Blum ook reeds haar goedkeuring heeft gehecht, waardoor Frankrijk voortaan per maand voor 3 millioen rijksmark aan ijzererts aan Duitsland zal leveren.

Wij krijgen dus deze positie, dat de Fransce socialistische regering, terwille van deze millioenen, thans Duitsland in staat stelt, oorlogsmateriaal te fabriceren, waarmee straks de Franse jongens de dood ingejaagd zullen worden. Zij zullen dan het verheffende gevoel hebben in elk geval met materiaal, door hun eigen rekening aan Duitsland verschaft, de dood ingejaagd te zijn.

Maar wat overigens te denken, van deze Franse socialistische politiek, die Duitsland in de gelegenheid stelt zich tegen Frankrijk te wapenen en de wereldvrede te bedreigen.

Mgr. Poels had toch geen ongelijk, toen hij reeds jaren geleden zeide: Ik geloof niets van dat anti-kapitalisme bij de Sociaal Democraten, daarvoor zitten me veel te veel joden in de partij.

Generaal Mola.

Es gibt Momente... Er zijn ogenblikken in het leven der volken, evenals in het leven der mensen, dat ze aller aandacht op zich vestigen. Zo staat het nu met 't Spaanse volk en inzonderheid met Generaal Mola. Vóór vier jaar lag in het uitstalraam van bijna alle Spaanse boekhandels een werk, getiteld: „De Ineenstorting der Monarchie". Daarin toonde een officier der voormalige koninklijke lijfwacht, in scherpe bewoordingen, de ware oorzaak der ineenstorting van de reeds lang wankelende regeringstroon der Bourbon's. Weinigen hebben toen de klare kritiek van de alsdan nog onbekende schrijver gelezen. Heden leest half Spanje en een groot deel daarbuiten zijn, in meesterlijke stijl opgestelde, uiteenzettingen. De opsteller heet Don Emilio Mola Bidal, onder zijn tweede voornaam is hij thans wereldbekend.

Soldaat of letterkundige?

Generaal Bidal, beter generaal Mola, heeft meer het voorkomen van een letterkundige dan van een soldaat. De vijf en veertigjarige man met doorgroefd voorhoofd en dunomrande brilglazen, schijnt uiterlijk meer uit een redactiebureau dan uit een militair hoofdkwartier te komen. 't Is altijd Mola's wens geweest een tweede Cervantes te worden. In het Baskenland, zijn geboortestreek, zijn beide beroepen: dat van letterkundige en soldaat, niet onafscheidbaar. Op aanraden van zijn vader bezocht hij de Kadettenschool in Pamplona, vanwaar zich de nationale opstand het eerst uitbreidde.

Daar had hij, in 't begin, als vriend Alvarez del Bano, welke zch eveneens met litteratuur inliet. Del Bano, de verblinde dichter, zo overmoedig als dubbelzinnig in zijn puntdichten, en de eerlijke, diep onderlegde Emilio Mola konden geen vrienden blijven. De wijn hunner vriendschap werd bitter.

Op het kazerneplein van de militaire school te Pamplona stond een jong ruiter, met glad achterwaarts gekamde haren, tegenover een ander, met wuivende haarbos, kampvaardig tot een duel gereed. De lange zijbalcons, welke het plein omgaven, waren vol geestdriftige en luidroepende kameraden, die ieder voor zich, hun vriend aanmoedigden.

Reeds bij de eerste aanval steigerde het paard van Del Bano, vergeefs klampte hij zich vast aan de manen, tegen Emilio Mola moest hij het afleggen.

Het einde der vriendschap.

Dit was het einde der vriendschap tussen beiden, het was ook 't einde van de militaire loopbaan van Del Bano. Heden staan de gewezen vrienden in een groter duel tegenover mekaar. Mola, generaal van het nationale noorderleger, kampt tegen Del Bano, volksfrontminister.

Als officier bij de lijfwacht van koning Alfons XIII, leerde Mola de corruptie van de Spaanse adel kennen. Zo is het niet te verwonderen dat deze eerlijke soldaat anti-koningsgezind werd. Zo is het uitlegbaar dat hij zich de Republiek als een weldaad indacht en deze steunde. Hem is door generaal Berenguer de leiding der veiligheidstroepen toevertrouwd. Ook na de laatste verkiezingszege van het volksfront, is hij nog tot commandant van het garnizoen te Pamplona benoemd.

Ontaarding der Republiek.

Doch Mola zag, dat deze republiek, waarvan hij zoveel verwacht had, recht naar het Bolsjewisme leidde. Hij moest toezien, dat de republiek, zoals hij ze droomde, niet door Azana of Caballero beheerst kon worden. Dat een overmoedig karakter als een Del Bano, welke hij maar al te wel kende, een der leidende mannen in de staat kon worden diende deze bezadigde, ietwat flegmatieke man tot teken. En zo sloot hij zich bij Franco aan.

Als onder leiding van Mola het garnizoen van Pamplona zich aan de zijde der opstandbeweging plaatste, wist Spanje dat er zeer grote dingen op het spel stonden, want Mola, „de langzame", was niet de man om overijld te werk te gaan.

In volle gemoedsrust leidt hij het noorderleger. Nooit verliest hij zijn kalmte. „Wellington heeft San Sebastian 63 dagen belegerd..." zei Mola toen hij voor de poorten van deze stad stond.

Zij is hem sneller in de handen gevallen.

Wijl heel de wereld in spanning leefde of de nationalen de grensstad konden innemen, eindigde Mola daar zijn oproep met de woorden „Irun... of sterven".

Systematische voleindigt hij de hem opgelegde taak.

NEDERLAND

DE BONZEN DER N.S.B.
Hoor en Wederhoor.

Een van de gewestelijke leiders der N. S. B., iemand die in de hoofdleiding der N.S.B. zat, n.l. de Hr. Wessels, heeft zich thans uit de beweging teruggetrokken, omdat zoals hij zegt: „in zijn idealen door de leiders volkomen gedesillusioneerd te zijn." De heer Wessels gaf onlangs in een brochure enkele staaltjes van de misleiding, de schraapzucht en de kapitalistische strevingen bij de kopstukken der N.S.B. We lezen er o.m. het volgende:

De heer Mussert had, toen hij ontslagen werd als ingenieur bij de Provincie Utrecht f 7000 inkomen. Hij stelde het voor, dat hij dit salaris prijs gaf en voortaan met pen en tekenschrift een salaris zou gaan verdienen. En duidelijk liet hij doorschemeren, dat dit voor hem een offer was, dat hij bracht aan de beweging.

De werkelijkheid was echter dat de heer Mussert na zijn ontslag van de N.S.B. een salaris kreeg van f 11000.

De heer v. Geelkerken die als ambtenaar bij de prov. griffie te Utrecht bij zijn ontslag f 300 per maand verdiende, kreeg onmiddellijk een baantje bij de beweging van f 7000 per jaar, of bijna het dubbele van zijn ambtenareninkomen.

Ir. Mussert die het voorgaf, dat hij zijn positie ten offer bracht, eiste voor zijn ontslag als ambtenaar een garantiefonds, dat hem voorlopig schadeloos stelde.

Ir. Smit Klene te Heemstede stortte hiervoor op naam van Ir. Mussert een bedrag van f 14.500, waarvan Ir. Mussert een lijfrente kocht voor zijn vrouw.

Maar het mooiste komt nog.

In Januari 1934 kwam de grote vondst. „Volk en Vaderland", dat winst maakte, doch eigendom was van de N. S. B., werd ondergebracht bij de Nenasu. In de notariële acte, aldus de brochure, staat vermeld, dat Ir. A. A. Mussert een kapitaal van één honderd gulden van zijn vermogen afzonderde om de stichting „Nenasu" in het leven te roepen. Bestuurder is ir. Mussert. De bestuurder bepaalt de bestemming van de winst; de bestuurder is bevoegd de stichtingsbrief te wijzigen, of aan te vullen, alsmede de stichting op te heffen. Bij het eindigen van de stichting bepaalt de bestuurder, wat met het vermogen der stichting zal geschieden.

Sinds Januari 1934 is dus „Volk en Vaderland", alsmede Nenasu persoonlijk eigendom van ir. Mussert. Maandelijks wordt in de boeken van Nenasu f 1050.— uitgetrokken voor salarissen van ir. Mussert, Van Geelkerken en mejuffrouw Van Bilderbeek, de secretaresse van ir. Mussert. Deze laatste ontvangt slechts f 50.— per maand. Deze regeling is vastgesteld op 30 April 1934. Onkosten worden natuurlijk afzonderlijk vergoed.

De heer van Geelkerken is van een eenvoudig klein ambtenaartje door het op deze wijze vergaren van allerlei inkomsten uit de beweging, een man in bonus geworden.

Geen wonder dan ook, dat hij van de Westerlaan te De Bilt eerst verhuisde naar de Hobbemastraat te Utrecht en vervolgens naar een landhuis te Lunteren. Met behulp van bonnen kocht hij voor f 800.— meubelen, welke door de penningmeester der N.S.B. werden betaald. Hij had een auto voor privé-gebruik, benevens een auto voor N.S.B.-reizen, welke alleen te zijner beschikking is. En voor zijn liefhebberij schafte de heer Van Geelkerken nog een paar rijpaarden aan.

Door zijn ambtenaarsloopbaan op te geven werd de heer Van Geelkerken een rijk man. De „Nenasu" betaalt hem, behalve zijn inkomen maandelijks f 300, hoewel hij nooit iets voor de Nenasu doet...

De reis naar Indië van de heer Mussert is volgens de heer Wessels gefinancieerd door Van Leeuwen Boomkamp; de kapitalisten Müller, Steenbeek en Van Hoey Smit waren kopers van het pand Maliebaan 35.

Verder onthult de heer Wessels, dat Mr. v. Vessem, die adviseur is van Ir. Mussert, als beloning daarvoor een Eerste Kamer zetel opeiste, ofschoon hij nooit lid van de N. S. B. is geweest en momenteel nog niet is.

Wat de heer Wessels ons hier onthult, is een herhaling van hetgeen vroeger een ander gewestelijke leider de heer Tussenius reeds meedeelde.

Het is in de hoge regionen der N.S.B. een kliekjessyteem, waarbij de heren elkander de bal toegooien en graaien, wat ze graaien kunnen.

Maar we hebben hieromtrent niet tot publicatie in ons blad willen overgaan, alvorens wij ergens een antwoord hierop hebben kunnen vinden van de Heer Mussert.

Op een vergadering in Groningen o.a. werden over deze aangelegenheid vragen gesteld.

Zoals men weet, wordt op de N.S.B.-vergaderingen geen opbenare gedachtenwisseling toegelaten, men mag alleen te voren schriftelijke vragen indienen en de spreker beslist of hij ze zal beantwoorden.

Te Groningen nu maakte Mussert er zich met een groot gebaar van af.

Hij noemde de brochure van de heer Wessels een schotschrift van een deserteur, uitgegeven bij Joachimstal, die ook Joodse kerkboeken uitgeeft en men kon van hem niet verwachten, dat hij zich met zulk vuil bezig hield. Hij had dan ook de brochure niet gelezen. Hij wekte ook de kameraden op dit vuil niet aan te pakken, maar de misstap van de heer Wessels goed te maken, door een extra offer te brengen aan de beweging.

Intussen komt nu het Agrarisch Nieuwsblad, het orgaan van de boerenbond, dat bij de jongste verkiezingen haar lezers aanbeval op de N.S.B. te stemmen met nadere verklaringen. Tegenover deze boerenorganisatie heeft Mussert het niet aangedurfd zich er met een Jantje van Leiden af te maken. Dit blad heeft Mussert gevraagd, wat er van de onthullingen van de heer Wessels waar is en nu komt het merkwaardige, dat Ir. Mussert, die eerst verklaart de brochure niet gelezen te hebben, over de gehele frontpagina van dit blad, in vier kolommen de brochure — deze niet gelezen brochure — bestrijdt.

Een knap stukje.

Erger voor de heer Mussert **is, dat hij** ondanks zijn vele woorden **en grove** scheldpartijen aan het adres van de heer Wessels, niets weerlegt.

Integendeel, hij erkent er financieel niet op achteruitgegaan te zijn, sinds zijn ontslag als ingenieur, hij erkent, dat hij alleen-bezitter is van de uitgaven van de N.S.B. en de inkomsten daaruit trekt. Maar hij stelt zijn gehele persoon, dus ook zijn inkomen, ter beschikking van de beweging en heeft maatregelen getroffen, dat na zijn dood, deze uitgaven niet aan zijn familie komen, maar weer aan de beweging.

Hij erkent ook, dat de heer van Geelkerken een behoorlijk inkomen uit de beweging trekt, alleen het verhaaltje, dat deze paard zou rijden, ontkent hij.

Wel, dat deze zijn positie financieel belangrijk verbeterd heeft en nu veel luxueuzer woont, dan toen hij vroeger provinciaal ambtenaar was. Maar ook de heer van G. geeft zich geheel aan de beweging en verricht daar grote diensten.

En dan verder krijgt de heer Wessels nog een groot aantal scheldwoorden naar zijn hoofd en daarmee eindiggt het verweer.

Waarin dus wordt erkend, dat de heren Mussert en van Geelkerken, die het altijd deden voorkomen, dat zij een groot offer aan de beweging hadden gebracht, door hun ontslag thans er financieel veel beter aan toe zijn, nu ze werken voor de beweging. En deze heren schelden op de leiders der vakbonden, die nog niet de helft en nog niet een derde aan inkomsten genieten uit de beweging, waarvoor zij ook de gehele dag werken, ofschoon de vakorganisaties, financieel tienmaal sterker zijn, dan de N.S.B.

Intussen op de vragen hoeveel Ir. Mussert en de heer v. Geelkerken uit de beweging trekt, antwoordde Ir. Mussert niet. Hij durfde blijkbaar geen bedragen te noemen. De Tijd heeft intussen aan de hand van bekende gegevens eens nagegaan hoeveel de heren, alleen uit de Nenasu, zoals men weet de N.V. die de publicaties der N.S.B. uitgeeft en waarvan de heer Mussert alleen-eigenaar is, trekken. Welnu, alleen hieruit krijgt de heer Mussert per jaar f 8000, behalve zijn emolumenten. De heer van Geelkerken, die als adj. commies bij de prov. Griffie niet meer kon verdienen dan f 300, had op 1 October j.l. een vast, inkomen van f 7000. Hoe de heren dit aan de beweging besteden, blijkt wel uit het feit, dat de heer van Geelkerken, nadat hij in vaste positie bij de N.S.B. is gekomen, reeds tweemaal verhuisd is en telkens luxueuzer.

Zo worden de N.S.B.-ers op grove wijze misleid.

Ook van de N.S.B. kan na haar kortstondig bestaan reeds met volle waarheid gezegd worden, dat er something rotten" heerst.

En de heren missen voortaan volkomen het recht, nog één woord te zeggen van de vrijgestelden. Want deze steken moreel torenhoog boven hen uit.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

In een uitvoerig ingezonden artikel in de „Daily Telegraph" een dagblad te Londen, nodigen twee Engelse officieren die gedurende de oorlog in Nederland geinterneerd waren, andere oud-geinterneerden uit, om gemeenschappelijk een huwelijksgeschenk aan Prinses Juliana aan te bieden.

Bij een Berlijnse uitgevers firma verscheen een archeologisch werk getiteld „Studien zur Gorga", geschreven door de ex-Keizer van Duitsland, Wilhelm.

De Volkenbond zal op 10 Dec. bijeenkomen ten einde de beschuldigingen te onderzoeken van de Spaanse regering tegen Duitsland en Italië.

Gr. Brittannië en Frankrijk zouden tegen deze zitting zijn, daar het non-interventiecomité deze zaken behandelt.

In Tokio werd een complot voor het vermoorden van premier Hirota en andere Japanse kabinetsleden ontdekt.

2 — 5000 Duitsers zouden in Sevilla als vrijwilligers zijn aangekomen. Engeland maakt zich over de situatie erg ongerust.

Ook de Basken zijn een offensief begonnen tegen de Nationalisten.

UIT NEDERLAND.

De Kamer nam met grote meerderheid een motie aan tot het houden van een wereldtentoonstelling in Amsterdam.

De regeringspersdienst deelt mede, dat de nieuwe wet op het Lager Onderdervijs, behandelende de concentratie, thans op het staatssecretariaat vrijwel gereed is. Volgens het bericht werd, betreffende dit onderwerp, volledige overeenstemming verkregen.

Te Den Haag had onder geweldige belangstelling de verpachting van de gemeentegrondstukken plaats, waar later de tribunes voor de huwelijksfeesten zullen opgericht worden.

Te Den Haag zijn thans de installateurs druk bezig aan het ontwerpen van illuminaties. Vrijwel alle banken, vele particuliere huizen en alle rijksgebouwen zullen geïllumineerd worden. De gebruikelijke feestverlichting van de ministeries wordt aanmerkelijk uitgebreid. Naar wij vernemen, gaf H. M. Koningin zelf aan, hoe het Koninklijk paleis gedurende de bruidsdagen verlicht zal worden en heeft zij dit zelf op de tekeningen daarvoor aangegeven.

Betreffende de bruiloftsplechtigheid wordt nog gemeld door het „Algemeen Handelsblad", dat de mogelijkheid niet uitgesloten is, dat Prins Bernhard voor het huwelijk tot officier bij grote staf benoemd zal worden; hiertoe behoren ook de adjudanten en ordonnanse-officieren van de Koningin, dan wel, dat hij benoemd zal worden tot ritmeester à la suite van de cavalerie.

Thans zijn reeds damesjaponnen op de markt verschenen bedrukt met motieven uit de wapens van de Prinses en Prins Bernhard, namelijk de hoorn, de roos en de vogel. Naar men ons meldt vinden deze japonnen, hoewel nog schuchter, reeds aftrek bij het publiek.

Het Alg. Handelsblad verneemt, dat het prinselijk paar per gouden koets naar het stadhuis zal rijden, waar het burgerlijk huwelijk voltrokken zal worden.

H. M. de Koningin en prinses Armhard zullen volgen in de glazen koets.

Voorlopig wordt bericht, dat de bruidstoet van Prinses Juliana en Prins Bernhard op de dag van het huwelijk 7 Januari 's morgens om 10.45 het paleis aan het Noordeinde zal verlaten. De huwelijksvoltrekking heeft dan om 11.00 uur door Burgemeester de Monchy ten stadhuize plaats. De Kerkelijk huwelijksinzegening, die in de Grote Kerk zal plaats vinden, begint om half twaalf en zal verricht worden door de 87-jarige oud-hofprediker Ds. Welter, terwijl professor Obbink de dienst leidt en de prediking houdt.

De grote rijtoer begint om ongeveer half een. De stoet wordt geopend door een eskadron huzaren, dan volgt de gouden koets, waarin het bruidspaar gezeten is, vervolgens de glazen koets met H.M. de Koningin en de moeder van de Prins, de Prinses Armgard, waarna 6 galarijtuigen met familieleden en gasten, de stoet wordt gesloten door een tweede eskadron huzaren.

's Middags zal het Bruidspaar officieël vertrekken. De gasten zullen op 4 Jan. arriveren. Op 5 Jan. zal hen door de Koningin een feestmaal worden aangeboden en op 5 Jan zal H.M. een diner geven.

Het geschenk van Ned. Indië, wat door een commissie Indische Heren uit den Haag zal worden aangeboden, zal door de Prinses op haar huwelijksdag gedragen worden.

De Prinses en de Prins brachten een bezoek aan Eindhoven. De Prinses onthulde een monument, dat herinnert aan de eerste toespraak, die H. M. de Koningin tot de overzeese gewesten hield. Men noemt dit gedenkteken in Eindhoven **reeds het radiomonument. Prins Bernhard** legde de eerste steen voor het astronomisch observatorium. In de gehele stad heerste alom grote geestdrift. De straten waren versierd en de meeste fabrieken vrijgesteld gesloten.

De K. L. M. deelt mede, dat de drie nabestelde Douglastoestellen gedoopt zullen worden de Uil, de Valk en de Wielewaal.

Naar wij vernemen heeft het college van B & W te Rotterdam steun aan de regering gevraagd voor de financiering van het tunnelplan. Zo spoedig de nodige fondsen voor het werk bijeengebracht of verzekerd zijn, zal met het werk een aanvang gemaakt worden.

Burgemeester de Monchy van Den Haag deelde in de raadszitting mede dat, indien de voorbereidingen een vlot verloop hebben, reeds in het najaar van 1937 een begin gemaakt zal worden met de bouw van het nieuwe stadhuis aan het Alexanderveld.

Te Krimpen werd de nieuwe Shelltanker, de „Erdona",met succes te water gelaten.

Naar Aneta verneemt, is men er in geslaagd om overeenstemming met de regering te bereiken omtrent de bouw van een museum op de terrein stichting Hooge Veluwe. De regering zal voor het plan steunen verlenen.

Te Amsterdam is de heer Frank Luns overleden. De heer Frank Luns, een broeder van de bekende prof. Luns, te Delft, was in Amsterdam een vooraanstaande toneelkenner.

SPORT.

De K.N.V.B. competitie geeft de volgende uitslagen: de C.V.V. — Ajax 0—4; ADO — DVC 0—2; Xerxes — DHC 2—3; Excelsior — RCH 3—1; Stormvogels — Blauwwit 2—0; KFC — VSV 3—3; Haarlem — Sparta 4—3; DWS — HBS 4—0; Hermes DVS — Feyenoord — 2—1; VUC — ZFC 1—0; NEC — ZAC 2—1; Enschede Boys — Heracles 1—1; Wageningen — Go Ahead 1—2; Tubantia — Enschede 5—3; PEC — AGOVV 1—3; Longa — PSV 3—7; BVV — Bleyerheyde 2 —1; Eindhoven — NAC 2—1; Juliana — NOAD 3—7; Roermond — MVV 2—0; HSC — Friesland 6—2; Be Quick — Achilles 5—3; Sneek — Hoogezand 4—3; Velocitas — Leeuwarden 2—1; Veendam — GFAV werd niet gespeeld daar het veld afgekeurd was.

Bij de internationale zwemwedstrijden die te Schiedam gehouden werden, wist Jopi Waalberg de 100 meter schoolslag binnen Nederlands recordtijd af te leggen. Zij bracht het nieuwe record op 1 min. 24 4/5 seconden.

De eerste Gereformeerde Kerk op Curaçao.

Vrijdagavond had de ingebruikneming plaats van de nieuwe gereformeerde Kerk op Mundo, het eerste eigen Kerkgebouw dezer gemeente op Curaçao.

Veel is er wat ons Katholieken scheidt van het Protestantisme: maar wanneer wij gaan zoeken, wat ons verenert, dan voelen wij ons het meest getrokken tot de Gereformeerden, bij wie we weten dat onder alle niet-Katholieken het Christendom nog het meest veilig is, waar nog een oprecht geloof leeft, en dat nog een dam vormt tegen het moderne heidendom, de grote kwaal van onze tijd, welke helaas ook in zovele kerken van het Protestantisme is binnengedrongen.

En daarom verheugen wij ons met deze Kerk, waar de strijd is aangebonden, met wat een der sprekers van die avond noemde, de banier van de geest van de afgrond, die zich allerwegen ontplooit om de ere Gods aan te tasten.

Gaarne begroeten wij deze medestrijders, deze arbeiders, zoals Ds. Kroeze het noemde, voor het Koninkrijk Gods.

Te meer daar zij ons herinneren aan de roemvolle dagen, toen in Nederland door samenwerking van Katholieken met Gereformeerden, de christelijke coalitie werd tot stand gebracht, die zoveel deed voor de totstandkoming van Christelijk onderwijs en wetgeving, totdat op een onzalig uur, het opkomende antipapisme in Nederland toch maar liever Turken zag als Papen en deze samenwerking werd vernietigd.

In een uitgebreid verslag noemt de Beurs- en Nieuwsberichten deze plechtigheid een avond van wijding en hartelijke toespraken.

Aan dit verslag ontlenen wij het volgende:

Nadat Zijne Excellentie Gouverneur G. J. J. Wouters met echtgenote en dochter, vergezeld door de **gezaghebber van Aruba, de heer I. Wagemaker** en de militaire adjudant hadden plaats genomen, verzocht de voorganger der Gereformeerde Gemeente alhier, Ds. H. W. Kroeze de leden en genodigden te zingen het eerste lied van Psalm 150: Looft God, looft Zijn Naam alom.

Ds. Kroeze ging daarna in gebed voor en richtte zich daarop tot de aanwezigen tot het uitspreken van een woord van welkom.

Hierna nam het woord de voorzitter van de bouwcommissie, de heer Tiesma, die in een vlot- en geestig uitgesproken rede de geschiedenis van de bouw de revue liet passeren. Spr. bracht in de eerste plaats dank aan God dat het thans zover was mogen komen. In het bijzonder memoreerde spreker de medewerking die men had ontvangen van oudgouverneur van Slobbe, van het Bestuur en van de directie der C.P.I.M.

Deze spreker sloot met de wens, dat het Ds. Kroeze tot in lengte van jaren gegeven zou zijn om Gods woord te verkondigen en in gebed voor te gaan tot hogere bloei van het Gereformeerde kerkelijke leven en ter bevordering van de Ere Gods.

Hierna nam Ds. Kroeze het woord om het gebouw namens de gemeente van de bouw- en financiële commissie te aanvaarden.

Na een overzicht over de jaren van tobben en strijden, en dank aan de medewerkers bracht Ds. Kroeze voorts een onderhoud in herinnering, dat Spr. heeft gehad met gouverneur van Slobbe en waarbij deze zeide, dat de overheid een taak heeft ten opzichte van het kerkelijke leven; maar — zo zeide spreker — ook heeft de kerk een taak ten opzichte van de overheid.

Daarna richtte spreker zich tot gouverneur Wouters en brengt zijn eerbiedige dank uit aan het bestuur voor de ondervonden steun en medewerking. Spr. vertrouwde, dat de gemeente nu de plaats had gevonden, waar zij zich rustig verder zou kunnen ontwikkelen. Voorts dankte spr. ook Kapt. Keuchenius en Luit. Dieckman voor hun tegenwoordigheid, waarmede hij zich vereerd verklaarde. Ook richtte spr. zich tot Ds. van Lindonk, de Leger en Vloot predikant, aan wie ook een groot deel van de geestelijke verzorging der militaire toevertrouwd is.

Dan richt spreker zich meer in het bijzonder tot de broeders en zusters der gemeente in een rede, die getuigenis aflegde van groot godsdienstig vuur.

Vervolgens sprak Gouverneur Wouters:

Hooggeachte dominee Kroeze,

Leden van de Gereformeerde Kerk;

„Met zeer veel genoegen heb ik de uitnodiging tot het bijwonen van de ingebruikneming van dit kerkgebouw aangenomen. Deze inbezitneming is voor Uwe Gemeente zeker een mijlpaal en zij betekent het einde van het trekken, dat hieraan is voorafgegaan. Met recht mag Uw hart thans vervuld zijn met dankbaarheid maar ook met trots, dat gij dit uit eigen middelen tot stand hebt gebracht.

Als Gouverneur van dit Gewest wens ik U Ds. Kroeze van ganser harte geluk, terwijl ik daarbij ook die van het Bestuur en mijn persoonlijke gelukwensen voeg. Moge het kerkgebouw steeds goed gevuld zijn en God's zegen in ruime mate Uw deel worden, zowel als van hen die aan Uw leiding zijn toevertrouwd.

Hierna nam het woord de heer I. Wagemaker, gezaghebber van Aruba. „Met buitengewone blijdschap", aldus spr. „is het, dat ik mij op deze gedenkwaardige avond, als vertegenwoordiger van de broeders en zusters in de verstrooiing te Aruba, in Uw midden bevind.

Spr. wenst er echter nog een persoonlijk woord aan toe te voegen. Nu de banier van de geest van de afgrond zich allerwegen ontplooit om de ere Gods aan te tasten en in sommige landen de kerk is geraakt tot het middelpunt van de diepste haat van hen die God niet kennen, is waakzaamheid geboden. Laten wij er voor zorgen dat de vlam van het geloof blijve branden. Tot Ds. Kroeze zegt Spr. dat de leden hem in zijn moeilijke taak zullen blijven steunen. Moge klaarheid, eenheid en aaneensluiting ons streven kenmerken en Gods zegen op ons rusten en dit gebouw strekken tot Zijn eer en verheerlijking van Zijn naam, dat wenst spr. ook namens de broeders en zusters van Aruba.

Na het zingen van gezang „Halleluja, eeuwig dank en ere", dankt Ds. Kroeze de sprekers van deze avond.

Zich dan tot de leden der gemeente richtende, zegt Ds. Kroeze, dat dit wel een eigenaardige samenkomst is. Immers, wij hebben deze avond niet geluisterd naar een spreker namens de Synode, er was geen spreker van de Classis, geen van de moederkerk of naburige kerken. Maar het is goed, dat wij ons isolement voelen. Van de Deputaten is echter een hartelijk schrijven binnen gekomen en van onze moederkerk, 's Gravenhage West ontvingen wij het volgende radio-telegram: Hartelijke gelukwensen met gebruikneming nieuwe kerkgebouw. God zegene Uw arbeid." Met deze enkele stemmen zijn wij blij. God is echter overal en wij zullen bidden dat vervuld worden de zegen van onze arbeid voor Zijn Koninkrijk.

Wijziging Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsverordening.

Omtrent deze voorgestelde wijziging lezen we in de Memorie van toelichting:

Het artikel 283 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsverordening, zoals het thans luidt, voldoet in de praktijk in genen dele. De griffier van het hof van justitie zendt geen afschriftvonnis, indien hem de kosten ervan, de te bezigen zegels, niet worden geremitteerd. De griffier van het kantongerecht heeft geen bevoegdheid vooruitbetaling dier kosten te vorderen — art. 270 Rv. — zodat het geheel van partijen afhangt of de eerste rechter al dan niet in het bezit komt van het appelvonnis.

Op Curaçao, waar de eerste rechter onderhands zich op de hoogte kan stellen, levert dat geen praktische bezwaren op (wel wettelijke — zie art. 286, waarbij uitdrukkelijk is voorgeschreven, dat de griffier van het kantongerecht partijen kennis geeft, dat het appelvonnis is ingekomen en dat zij inzage en/of afschrift kunnen bekomen), doch op Aruba en de Bovenwindse eilanden komt de eerste rechter in talrijke gevallen (b.v. indien de oorspronkelijke eiser zijn vordering is ontzegd of hij daarin niet ontvankelijk is verklaard, als wanneer partijen weinig gevoelen voor het maken van extrakosten, hoe gering die ook mogen zijn) niets te weten van de overwegingen, welke tot de beslissing van de appelrechter hebben geleid.

Met de voorgestelde wijzigingen wordt aan dat euvel tegemoet gekomen.

Er is overwogen of het voor het kantongerecht op Curaçao niet een afwijkende regeling gewenst zou zijn, aangezien de griffier van het hof tevens is griffier van het kantongerecht en partijen veelal bij de uitspraak van het appelvonnis tegenwoordig zijn. De bezwaren daartegen kwamen echter groter voor dan de voordelen. Het zou bovendien in het systeem der wet niet passen. Beter is m.i. tenslotte enige misschien overbodige dienstbrieven te doen schrijven dan allerlei aparte regelingen te scheppen.

Bepalingen betreffende Opium en andere Verdovende Middelen.

In Nederlandsch-Indië is bij art. 25 van de Nederlands-Indische verdovende-middelen-ordonnantie (Indisch Staatsblad 1927 No. 278 juncto 1933 No. 368) straf bedreigd tegen gezagvoerders en reders van schepen, die in gebreke blijven het redelijke te doen, teneinde te voorkomen dat hun vaartuigen worden gebezigd voor de smokkelhandel in verdovende middelen.

Daarom heeft het Bestuur aan de Raad een ontwerpverordening ingediend om een gelijke strafbepaling in de Curaçaose opiumverordening op te nemen en tevens dat ze mede van toepassing moet zijn op de gezagvoerders en eigenaren van vliegtuigen.

Koloniale Raad.

In de vergadering van hedenavond, Woensdag 2 Dec., zal de volgende agenda behandeld worden:

1. Ingekomen stukken.
2. Ontwerp-verordening betr. geldverzending door middel van postwissels in het binnenlands verkeer.
3. Ontwerp-verordening tot wijziging der Curaçaose begroting 1935.

De Chauffeurs-examens.

Deze week zijn de eerste examens van de Chauffeurscursus, die indertijd door de commissie voor „Veilig Verkeer" is ingesteld.

We hebben er eens een kijkje genomen en de uitslagen zijn werkelijk bevredigend.

Maar nog opvallender zijn de verbeteringen die in het verkeer merkbaar zijn. Een grote achteruitgang is dan ook te bespeuren in het aantal processen verbaal wegens verkeersovertredingen.

Na deze cursus volgt in Januari nog weer eens een nieuwe.

De bus- en taxichauffeurs moeten er wel aan denken, dat binnenkort de al of niet toelating tot bus- of taxi-chauffeur afhankelijk zal gesteld worden van het volgen van de verkeerscursus en het met goed gevolg afgelegde examen.

Geld ontvreemd.

Uit een peceel aan de Breedestraat (P) is in het tijdvak van Zaterdag 28 November des namiddags 5 uur tot Maandag 30 November des voormiddags 8 uur 1936, door middel van valse sleutels een bedrag aan geld ontvreemd. De Politie stelt een onderzoek in.

Aanrijding.

Maandagvoormiddag heeft op de Weg om het Schottegat nabij Valentijn een aanrijding plaats gevonden tussen een luxe-auto en een vrachtauto. De luxeauto werd hierbij ernstig beschadigd, terwijl de vrachtauto zo goed als geen schade bekwam. De bestuurder van de luxe wagen en een bij hem in de wagen zittende passagier, liepen bij de botsing lichte verwondingen aan gezicht, handen en armen op.

Door de Politie wordt proces-verbaal gemaakt.

Bankbiljet ontvreemd.

Door zekere de J. is aangifte gedaan, dat uit zijn jas, welke in een kleedlokaal op de terreinen der C. P. I. M. hing, een bankbiljet van f 50.— is ontvreemd.

Een geit weggenomen.

Een bewoner van Moontje vermist sedert j.l. Zondag een geit. Hij vermoedt dat een buurman van hem deze geit heeft weggenomen, omdat deze een geit bij een derde persoon te koop heeft aangeboden. Ook deze beide zaken worden door de Politie onderzocht.

Luxe-auto over de kop geslagen.

Zondag l.l. is nabij Bivack een luxeauto over de kop geslagen. Uit het door de politie ingestelde onderzoek is komen vast te staan, dat de bestuurder, die in staat van dronkenschap verkeerde, met grote snelheid rijdende van de weg afgeraakt is, waarna de wagen omsloeg.

Persoonlijke ongelukken kwamen niet.

Eenige uren daarvoor was door de Politie eveneens een bestuurder van een motorrijtuig verbaliseerd en het verder rijden belet, aangezien hij onder de invloed van alcoholhoudende drank verkeerde.

De aardbeving.

De aardschok, welke hier de vorige week gevoeld werd, is ook gevoeld in Coro. Van Aruba vernamen we, dat het kwik in de regulateur van de vuurtoren uit het reservoir liep.

St. Thomaskring.

De St. Thomaskring voerde Maandagavond in de club van de C.P.I.M. „Vlammende Vleugels" op. Het stuk werd goed gespeeld. De opkomst had beter kunnen zijn, maar men was tevreden.

Welkom en Goede Reis.

Met het m.s. „Colombia" kwamen hier de Zusters Dominicanessen Alberto en Magda. Met het s.s. Baralt de Zeer Eerw. Pater Tolenaar, pastoor van Bonaire.

Met de „Libertador" ging Zr. Alberto Maandag naar het San Pedro hospitaal te Aruba.

Zaterdag vertrekt Zuster Magda naar St. Martin en Pastoor Tolenaar weer naar Bonaire.

Met het s.s. Crijnssen zullen Vrijdag naar Nederland op verlof vertrekken de Fraters Tharasius, Arnout en Andreas.

Gouden feest op Willebrord.

Zondag l.l. deed Z.H. Exc. Mgr. Verriet een plechtige pontificale H. Mis ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van de Kerk van San Willebrordo. Deze kerk gebouwd door Pastoor Vincent Jansen is in de laatste tijd geheel gerestaureerd.

Pastoor Julio Henriquez assisteerde als presbyter assistens. De paters van Rooy en Bührs las troondiakens en de Paters Meussen en Lamers als diaken en subdiaken.

Des liturgische gezangen werden uitgevoerd door het Fraterskoor.

Na het Evangelie hield Mgr. Verriet de feestpredikatie.

De Kerk was overvol en de parochianen van Willebrord zullen dit feest niet vergeten.

Het Prinsesse-huwelijk op Curaçao.

In de vergadering van Maandagmiddag van het feestcomité ter viering van genoemd feest, werd medegedeeld dat in Nederland het huwelijk met een nationale feestdag wordt gevierd op de dag van het huwelijk zelf, Donderdag 7 Januari.

Uit de vergadering werden stemmen vernomen om hier met de feestviering Woensdagmiddag te beginnen. Het Bestuur van het comité zal dit verzoek aan de Gouverneur overbrengen.

De Scholen heden gesloten.

Daar er in de laatste dagen weder enkele verdachte gevallen van Kinderverlamming voorkwamen heeft de gezondheidscommissie in haar vergadering van gisterenmiddag besloten om op Curaçao de scholen voorlopig te sluiten.

Deze voorzorgsmaatregel behoeft echter nog geen enkele ongerustheid mede te brengen.

De vier gevallen, waarvan 2 nog in observatie, die thans zijn geconstateerd, zijn op zich zelf staande uit plaatsen (in het derde district voornamelijk) die met elkaar geen verbinding hebben.

Van epidemie is er nog geen sprake. Maar men kan beter te voorzichtig zijn en daar toch spoedig de vacantie op handen is, is het o.i. wijs geweest, dat men voor grotere veiligheid tot de sluiting der scholen is overgegaan.

Onze gezondheidsdienst is in deze allezins waakzaam en neemt de nodige maatregelen.

Naar we vernamen wordt door sommige doctoren als voorbehoedmiddel aangeraden levertraan en in het bijzonder levertraanzalf, waarmede men de neusholten inwrijft.

De Koningin Emmabrug.

In „La Cruz" lezen we een opmerking over de huidige situatie der brug. De brug, schrijft de redactie, is geen brug meer, daar ze geen verbinding meer vormt tussen Punda en Otrabanda, zo dikwijls is ze geopend.

We zijn het hierin met deze redactie eens en hebben in de laatste tijden dan ook meermalen daarover horen klagen.

Het bevreemde ons dan ook wel enigszins, dat we uit een onderhoud van de Beurs met O. W. vernamen, dat de tijd, welke de brug voor de scheepvaart open is, op ongeveer 4 uur per dag geschat moest worden bij het huidige scheepverkeer.

Uit genoemd onderhoud nemen we enkele cijfers omtrent de verschillende projecten:

	kapitaal	exploitatie
Veerponten	515.000	148.000
Schipbrug met overzetgelegenheid voetgangers en fietsen	485.000	105.500
Schipbrug met overzetveer voor 6 auto's	527.500	125.000
Vaste hoge brug met pontveer op Brionplein	1.490.000	154.500

La Bonanza.

Naar de La Bonanza ons mededeelt, is er een grote collectie Sinterklaargeschenken aangekomen. Wij verwijzen onze lezers naar de advertentie elders in dit blad.

Profiteer nog van de gelegenheid!

R.K. PADVINDERSVERENIGING. ST. TARCISIUSGROEP. Afdeling Verkenners.

Op advies van de dokter gaan de bijeenkomsten tot nadere aankondiging niet door.

De Hop verhuist voor enkele dagen naar 't Hospitaal.

Wees maar niet bang, want 't is heus geen dodelijke kwaal.

Hop.

Aankomst en vertrek der schepen van 2--5 Dec. 1936.

S. S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Ingrid H[illegible]	--	Newport (Curaçao)	2	Cartagena
Crijnssen	3	Pto. Limon	3	Amsterdam, Hamburg
El Libertador	3	Maracaibo, Aruba	3	Aruba, Maracaibo
A[illegible]s	—	Curaçao	4	Sto. Domingo
Midas	—	Curaçao	4	Haiti
Amor	4	Maracaibo	4	Pto. Cabello, New York
Bennekom	4	Costa del Pacifico, C'bal	4	L'pool, R'dam, A'dam, H'burg
Baralt	—	Curaçao	5	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St Eustatius en St. Kitts
Flandre	5	Pto. Limon	5	Le Havre

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 29 November 1936.

Asiento 1 -- Transvaal 1 5—2

De andere wedstrijden zijn wegens terrein ongesteldheid niet doorgegaan.

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
R.C.C.	6	5	1	0	8	2	11	1.83
Jong Holland	5	4	0	1	10	3	8	1.60
S.U.B.T.	6	3	1	2	5	4	7	1.16
Asiento	7	4	0	3	14	9	8	1.14
Volharding	6	2	1	3	10	9	5	0.83
Scherpenheuvel	7	1	3	3	6	10	5	0.71
Hercules	6	0	3	3	3	11	3	0.50
Transvaal	7	0	3	4	5	13	3	0.42
B.-klasse:								
S.U.B.T. 2	10	10	0	0	41	1	20	2.—
Jong Holland 2	8	5	[illegible]	1	17	9	12	1.50
Atletico	9	5	2	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Be Quick	9	4	3	2	14	7	11	1.22
Feyenoord	8	4	0	4	15	12	8	1.—
P.S.V.	9	4	1	4	14	18	9	1.—
Scherpenheuvel 2	8	3	1	4	11	8	7	0.87
D.D.V.O	12	5	0	7	13	17	10	0.83
Hercules 2	9	2	2	5	14	21	6	0.66
Asiento 2 **	8	3	1	4	15	21	5	0.62
Transvaal 2	9	2	0	7	8	25	4	0.33
Volharding 2 *	7	0	2	5	8	17	0	0.00
R.C.C. 2 ***	6	2	0	4	6	13	0	0.00

*) 6 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Jong Holland 2, Transvaal 2 en R.C.C. 2.

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Alle inlichtingen, opgaven e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

NIEUWE DETAILS OVER DE WREEDHEDEN OP SPAANSE PRIESTERS.

Ouderdom en ziekte van slachtoffers waren geen beletsel voor de roden.

Wij hebben onlangs een en ander gemeld omtrent het droevig lot, dat de Capucijner-Orde in Spanje heeft moeten ondergaan, wier kerken en kloosters werden vernield, terwijl talrijke religieusen op de meest wreedachtige wijze werden vermoord, o.a. de blinde broeder Prudentius en een ziekenverpleger, Pater Ezechiel de Mataro.

De roden hadden in het geheel geen medelijden met de vaak hoge leeftijd van hun slachtoffers. Zo heeft men in Tarragona een missionaris van 70 jaar, Pater Alfons Marie gefusileerd.

Het lot der seculiere geestelijkheid is niet minder droevig dan dat der religieusen.

Een buitenlander, die een reis maakte door dat gedeelte van Spanje, dat nog door de roden is bezet, schrijft in een particuliere brief o.a.:

„Zelfs nu nog kan men op verschillende plaatsen, op hoeken van wegen, of aan bosranden, de lijken zien liggen van vermoorde priesters, aan wie men zelfs de eer van een begrafenis geweigerd heeft.

Verschillende van hen zijn verschrikkelijk mishandeld, van vele lijken zijn armen en benen afgehakt, anderen zijn aan de benen opgehangen. Op andere plaatsen ziet men slechts verkoolde lijken."

De verdedigers der democratie zijn onuitputtelijk geweest in het uitvinden van wreedheden.

In het gebied Villefranche de Panades bevonden zich 21 geestelijken. Twee, misschien drie van hen, zijn aan de greep der roden kunnen ontsnappen.

In Olot werd een priester, die belast was met het geven van muziekles aan de kinderen, gearresteerd en na ontkleed te zijn werd hij aan een boom gebonden en levend verbrand. Om het vuur aan te steken bediende men zich van zijn kleren, die in benzine gedrenkt waren.

In hetzelfde gebied werd de parochiegeestelijke Miralplix, de broer van de overste van een Dominicanerklooster, vermoord. De priester lag zwaar ziek te bed. Een communistische arts onderzocht vluchtig de priester en verklaarde dat de patiënt vervoerd mocht worden. De zieke priester werd voor de rode rechtbank gebracht. Op de vragen, die hem gesteld werden, antwoordde de priester slechts „Leve Christus Koning!" Toen het „onderzoek" geëindigd was, werd de martelaar ter plaatse gefusileerd.

De inwoners van Olires verhalen hoe hun pastoor, ondanks de beloften der roden, toch voor de rechtbank werd gedaagd.

Terwijl men hem voortleidde werd de pastoor door enkele kogels getroffen en [illegible] zwaar gewond ineen. De roden deden geen verdere moeite en lieten de zwaargewonde priester liggen en gingen rustig naast hem een sigaar zitten roken. De ongelukkige priester vroeg dat men toch medelijden met hem zou hebben, waarop hij werd doodgeschoten.

Eindeloos is de lijst van de slachtoffers van de rode terreur. Overal waar de communisten en anarchisten nog regeren, is, zoals men zegt, de kerk teruggedreven in de catacomben, als het ware. Slechts in kelders en allerlei schuilhoeken wordt nog de H. Mis opgedragen en de gelovigen dragen zelf 't Allerheiligste naar zieken, stervenden en gevangenen.

Ontstellend zijn ook de berichten, die uit Andorra komen. De stad Urgell blijkt herhaalde malen het toneel te zijn geweest van massa-terechtstellingen. Een groot aantal personen werden gevangen genomen, sommigen omdat zij katholiek waren, of tot een religieuse orde of congregatie behoorden, anderen omdat zij grondeigenaars waren of tot de bezittende klasse behoorden. 142 Personen werd aangehouden en gearresteerd, talrijke personen gefusileerd.

Iedere Orde of Congregatie, die in Spanje haar huizen heeft, telt haar martelaren. Zwaar beproefd is de Congregatie der Oblaten. In het Scholasticaat van Pozuelo dicht bij Madrid is Pater Juan Perez, een jeugdige professor aan deze instelling tezamen met zes scholastieken gefusileerd.

Nog komen nadere droevige berichten uit San Sebastian, waar de roden de Apostolische School van Urnieta in vlammen deden opgaan.

Verschillende paters, die aan deze school waren verbonden, waren reeds sedert enkele weken in een concentratiekamp ondergebracht. De overste van Urnieta werd gearresteerd. Men verkeert in volkomen onzekerheid over zijn lot. Pater Brugel is met drie broeders naar Bordeaux kunnen vluchten. Van de inwoners van het klooster in Las Arenas, een voorstad van Bilbao, heeft men sedert enige tijd niets meer vernomen.

Pater Ricardo Imas, een Augustijn schrijft aan zijn oversten, dat al zijn medebroeders van het klooster Motril vermoord zijn. Deze paters waren afgeleefde missionarissen, die bijna hun hele leven in de missies op de Philippijnen en Zuid-Amerika hadden doorgebracht.

De algemene overste van de Congregatie der H. Drievuldigheid heeft officieël medegedeeld, dat in het klooster van Alcazar de San Juan vier paters en een lekebroeder werden gefusileerd.

Alle religieusen van het klooster te Villaneuva del Arzobispo zijn gevangen genomen. Een van hen, pater Mariano Altolaguirre stierf enkele dagen na zijn arrestatie. Het lot der overige gevangenen is onbekend.

De generaal der paters Passionisten ontving een brief van de vicaris van het klooster van Damiël in Catalonië, die zich thans bij particulieren verborgen houdt. De Vicaris deelt daarin mede, dat het klooster door de roden werd overvallen en in brand gestoken, terwijl 31 Passionisten zijn vermoord, onder wie de pater provinciaal. Tevoren werden de paters op gruwelijke wijze gemarteld.

Een goede adverteerder in ons blad
Heeft altijd klanten bij de vleet.

HOOG BEZOEK AAN ROTTERDAM. Voor enige weken werd Rotterdam door de vorstelijke personen bezocht. Hier begeeft zich het hoge gezelschap naar de „Stad Rotterdam". Rechts zien we Hare Majesteit de Koningin, links H.K.H. Prinses Juliana en Prins Bernard.